

# Загальна анестезія

## Посібник для молоді

### Загальна анестезія

Загальна анестезія – це коли ваш анестезіолог використовує ліки (або іноді анестетичний газ), що створюють стан глибокого сну, під час якого ви нічого не можете бачити, чути чи відчувати. Це означає, що ви непритомні і не можете прокинутися, поки не закінчиться дія анестезії. Загальна анестезія необхідна для багатьох медичних процедур, включаючи операції (хірургічні) та деякі медичні аналізи.

### Команда анестезіологів

Анестезіологи — це лікарі, які пройшли спеціальну підготовку з використання анестетичних засобів, щоб забезпечити людям комфорт і безпеку під час операції та/або обстеження. Ви та ваші батьки або опікун зустрінетесь з анестезіологом перед процедурою. Він затвердить з вами план анестезії та знеболювання після процедури. Він буде радий відповісти на будь-які ваші запитання. Інші співробітники будуть допомагати анестезіологу під час операції або обстеження, включаючи асистентів анестезіолога, лікарів операційного відділення (іноді їх називають ODPs) і операційних медсестер.

Вас також можуть запросити на передопераційну консультацію за кілька тижнів або днів до процедури. У ході цієї консультації медсестра задасть питання про ваше здоров'я і призначить необхідні аналізи. Це ще одна можливість поставити будь-які запитання, які можуть виникнути у вас, ваших батьків або опікуна.

### Згода

Анестезіолог працюватиме з вами та вашими батьками або опікуном, щоб узгодити план вашого догляду. Вам нічого не будуть робити, доки план не буде обговорений і узгоджений. Ви можете поставити скільки завгодно запитань, щоб зрозуміти все, що відбувається, і «дати згоду» (погодитися) з планом. Ви або один з ваших батьків або опікун підпишете форму згоди, коли ви будете задоволені запропонованим планом догляду. Один з ваших батьків або опікун повинні будуть дати згоду на вашу операцію, якщо ви не досягли віку, щоб підписати форму згоди самостійно. Коли ви станете дорослішими, ви зможете мати більший вплив на ці рішення.

Нижче ви можете прочитати більше про згоду для дітей та молоді:

Англія: <https://bit.ly/NHS-consent>

Шотландія: <https://bit.ly/NHSinform-consent>.

# Підготовка до анестезії

## Ваше здоров'я

- Перед тим, як зробити анестезію, вам необхідно бути максимально здоровим. Перехід до більш здорового способу життя до анестезії допоможе вам швидше одужати.
- Якщо є можливість, за шість тижнів до операції намагайтеся не вдихати сигаретний дим або пари вейпінгу від інших людей. Також важливо, щоб ви самі не палили і не вживали вейп. Можливо, варто попросити всіх, з ким ви живете і хто палить або вживає вейп, виходити на вулицю під час паління. Кинути палити або зменшити паління незадовго до операції може зменшити тривалість перебування в лікарні та поліпшити загоєння ран і функціонування легенів.
- Ви не повинні вживати алкоголь за кілька днів і тижнів до операції. Занадто велика кількість алкоголю може призвести до того, що ваша печінка не буде працювати належним чином і сповільнить ваше одужання і відновлення.
- Для вашої особистої безпеки ваш анестезіолог повинен знати, чи приймаєте ви протизапідні таблетки або рекреаційні наркотики чи домішки будь-якого типу.
- Коли анестезіолог задає вам запитання про паління, вживання алкоголю та наркотиків, будь ласка, відповідайте чесно. Ми розуміємо, що обговорювати ці питання може бути незручно, тому, якщо ви бажаєте, щоб ваші батьки або опікун були відсутні, ви можете попросити поговорити з анестезіологом наодинці. Бути чесним не означає, що у вас будуть неприємності!
- Якщо вам призначена операція, вам також слід переглянути свою дієту і рівень фізичної підготовки. Ви можете використати час очікування на операцію, щоб привести себе в найкращу форму, для того, щоб швидше одужати і повернутися до нормального життя. Більше інформації про підготовку до операції ви можете знайти на нашому сайті, який доступний різними мовами за посиланням: [www.rcoa.ac.uk/patientinfo/translations#languages](http://www.rcoa.ac.uk/patientinfo/translations#languages).
- Якщо у вас є будь-які довготривалі медичні проблеми, які не контролюються належним чином, ви, ваші батьки або опікун повинні зв'язатися з вашим сімейним лікарем або спеціалізованим лікарем до дати вашої операції та повідомити їх, що до вас будуть застосовувати анестезію. Тоді ви зможете обговорити з ними, яких заходів вам і вашому анестезіологу потрібно вжити, щоб ви були у максимальній безпеці під час перебування у лікарні.
- Візьміть із собою до лікарні будь-які ліки, які ви приймаєте регулярно. Персонал лікарні скаже вам, чи потрібно припинити їх прийом.
- Якщо можливо, знайдіть інформацію про будь-які наявні алергії або про будь-яких родичів, які мали реакцію на анестетичні засоби, щоб ви могли повідомити свого анестезіолога.
- Звичною практикою є тест на вагітність для всіх дівчат старше 12 років, у яких почалися менструації, за допомогою аналізу зразка сечі. Це пов'язано з тим, що вагітність, навіть на ранніх термінах, може впливати на дію деяких анестетиків, тому анестезіолог повинен знати про це. Деякі методи лікування та аналізи можуть зашкодити ще ненародженій дитині. Лікарі та медсестри розуміють, що це може бути делікатним питанням для обговорення, тому найбезпечніший і найсправедливіший спосіб — перевірити всіх. Персонал лікарні звик робити ці тести дуже швидко і непомітно.

Більше інформації можна знайти тут:  
<https://flipbooks.leedsth.nhs.uk/LN005583.pdf>.

## Прийом їжі та пиття перед анестезією

- Лікарня повинна дати вам чіткі інструкції щодо того, коли ви повинні припинити їсти та пити перед процедурою.
- Для вашої безпеки важливо дотримуватися цих інструкцій. Якщо під час анестезії у вашому шлунку буде їжа або забагато рідини, то вони можуть піднятися в зворотньому напрямку до задньої частини горла, а потім потрапити в легені. Це може спричинити задуху або серйозне пошкодження легенів. Зазвичай вас заохочуватимуть пити невеликі обсяги прозорої рідини (зазвичай води або дуже розбавленого соку) — це безпечно до моменту наближення введення анестезії.

## Одяг

- Одягніть щось вільне та зручне, що потім легко випрати. Не одягайте в лікарню новий або коштовний одяг.
- Запитайте, чи потрібно взяти із собою піжаму, капці та/або халат.
- Візьміть із собою щось, у що можна буде переодягтися, коли повертатиметеся додому.
- Вас можуть попросити одягнути лікарняний халат.
- Зазвичай ви зможете залишити на собі більшу частину нижньої білизни, коли будете в операційній кімнаті, включаючи бюстгальтер, якщо він не має металевих кісточок, але уточніть це у вашої медсестри. Іноді може знадобитися зняти нижню білизну під час операції або обстеження.
- Іноколи хірург може збрить волосся в операційній зоні, але зазвичай він повідомляє заздалегідь, якщо це необхідно.
- Перед операцією вас можуть попросити одягти еластичні шкарпетки до колін. Вони допомагають підтримувати рух крові у ваших ногах, щоб запобігти утворенню тромбів.

## Прикраси та макіяж

- Будь ласка, залиште будь-які прикраси та декоративний пірсинг вдома, якщо це можливо. Якщо ви не можете зняти прикраси, їх слід заклеїти клейкою стрічкою, щоб запобігти пошкодженню прикрас або шкіри.
- Будь ласка, уникайте макіяжу, накладних вій та будь-яких прикрас для нігтів (накладні нігті, гелі, акрил, лак для нігтів тощо). Накладні вій можуть пошкодити ваші очі, поки ви спите, а прикраси на нігтях можуть перешкодити належній роботі обладнання для моніторингу. Можливо, персоналу лікарні доведеться їх видаляти, що може затримати ваше лікування.

## Заповнити час очікування

- Часто доводиться багато чекати.
- Візьміть з собою щось, чим зайнятися (наприклад, книгу, журнал або мобільний телефон). Будь ласка, не забудьте взяти з собою навушники та зарядні пристрої.
- Будь ласка, пам'ятайте, що протягом цього періоду очікування не можна палити або жувати гумку, а також ретельно дотримуйтесь вказівок щодо прийому їжі та пиття.

## Початок анестезії

- Ваш анестезіолог буде часто починати введення анестетика в кімнаті поруч з операційною, яка називається палатою анестезії. Іноді це може відбуватися в кімнаті, де буде проходити операція або обстеження.
- Ваш анестезіолог буде часто починати анестезію, вводячи вам деякі препарати через канюлю (додаткову інформацію про це див. нижче). Рідше вас можуть попросити вдихнути газ, який трохи пахне фломастерами. Ваш анестезіолог обговорить з вами та вашими батьками або опікуном найкращий для вас метод.
- Введення препаратів через канюлю є найшвидшим способом анестезії. Якщо ви вдихатимете газ, вам встановлять канюлю відразу, коли ви втратите свідомість, щоб анестезіолог міг ввести вам більшу дозу анестетика, беззаспокійливі засоби або інші препарати та рідини під час процедури. Будь-який метод може спричинити запаморочення (голова йде обертом) до того, як ви втратите свідомість.
- Якщо ви цього хочете, один з ваших батьків або опікун можуть залишитися з вами, поки ви не втратите свідомість. Після цього вони можуть зачекати на вас в приймальні або в палаті. Замість того, медсестра може залишитись з вами, поки анестетик почне діяти.

## Канюля

- Канюля — це тонка гнучка пластикова трубка, яка вставляється у вену, зазвичай на тильній стороні долоні.
- Вам можуть запропонувати нанести знеболювальний крем або спеціальний холодний спрей на тильну сторону долоні, щоб зменшити будь-який дискомфорт під час введення канюлі.
- Для введення канюлі використовується тонка голка, а потім голку відразу прибирають.
- Одразу після встановлення канюлі, через неї можна вводити ліки, не використовуючи більше голок. Іноді це може викликати легкий холод, поколювання або слабкі неприємні відчуття.
- Вашу канюлю зазвичай будуть залишати на місці після операції, якщо пізніше вам знадобляться знеболюючі, рідини чи інші ліки.

## Під час анестезії

- З вами постійно буде анестезіолог.
- Робота анестезіолога полягає в тому, щоб забезпечити вашу безпеку та достатню анестезію і знеболення, щоб ви залишалися без свідомості до завершення операції.
- Анестезіолог дуже уважно стежить за вашим станом протягом всієї операції (в тому числі за вашим артеріальним тиском, частотою серцевих скорочень і диханням).

## Пробудження після анестезії

- Різні операції та обстеження тривають по-різному, але щойно процедура завершиться, анестезіолог припинить введення анестетичного засобу. Це дозволить вам прокинутися приблизно через п'ять хвилин.
- Ймовірно, ви прокинетесь у післяопераційній палаті, але ви можете не пам'ятати перших кількох хвилин або не усвідомлювати, де саме ви знаходитесь. За вами буде доглядати підготовлений член операційної команди, як правило, медсестра післяопераційної палати.
- Ваше самопочуття після цього залежатиме від типу процедури та анестезії, яку вам робили. Деякі люди можуть відчувати біль або сухість у горлі, головний біль або легку сонливість. Ваш анестезіолог зазвичай дасть вам ліки, щоб ви не почувалися погано, але вам також стане легше після того, як ви щось вип'єте або з'їсте. Іноді ви можете відчувати легкий озноб або тремтіння. Якщо так станеться, вам запропонують ковдру, щоб зігрітися.

## Лікування болю

- Важливо запобігати та лікувати біль, і деякі люди (і деякі типи операцій) потребують більшого знеболювання, ніж інші.
- Легше лікувати біль, перш ніж він стане сильним, тому вам слід звернутися за допомогою до медсестри або анестезіолога, коли неприємні відчуття тільки почнуться, а не чекати, доки стане гірше.

## Назад у палату

- Спочатку ви можете відчувати сильну втому.
- Якщо у вас виникли проблеми, повідомте когось, щоб вам змогли допомогти. Можливо, вам доведеться натиснути кнопку виклику або попросити батьків або опікуна знайти для вас медсестру.
- Як скоро ви знову зможете їсти та пити, залежить від типу процедури та знеболювальних, які ви приймали. Ваша медсестра або анестезіолог зможуть вас проконсультувати.
- Ви залишатиметеся в лікарні, поки вам не буде безпечно повертатись додому. Після багатьох процедур ви зможете повернутися додому в той же день, якщо у вас зазвичай добре здоров'я і процедура проста.

## Ризики, пов'язані з анестезією

Новітні анестетики є абсолютно безпечними. Існують деякі поширені побічні ефекти від анестезувальних препаратів або використаного обладнання, які зазвичай не є серйозними та довготривалими. Анестезіолог обговорить з вами і вашими батьками або опікуном ризики, які, на його думку, є більш значущими для вас. Ви можете прочитати більш детально про ризики, пов'язані з анестезією, на нашому веб-сайті різними мовами: [www.rcoa.ac.uk/patientinfo/translations#languages](http://www.rcoa.ac.uk/patientinfo/translations#languages).

## Місцева та регіональна анестезія

- Іноді ви можете обрати варіант не спати під час операції. Якщо це можливо, ваш хірург та/або анестезіолог обговорять це з вами та одним з ваших батьків або опікуном. У такому випадку вам можуть зробити ін'єкцію місцевого анестетика, для оніміння частини вашого тіла, щоб ви не відчували там болю.
- Якщо ви думаєте, що вам хотілося б бути свідомим, ви можете обговорити це під час попереднього огляду.

## Якщо ви хочете дізнатися більше

- Перегляньте наш вебсайт для отримання додаткової інформації різними мовами за посиланням: [www.rcoa.ac.uk/patientinfo/translations#languages](http://www.rcoa.ac.uk/patientinfo/translations#languages).

## Відмова від відповідальності

Ми доклали максимум зусиль, щоб інформація в цій брошурі була вичерпною та актуальною, але ми не можемо цього гарантувати. Ми не очікуємо, що ця загальна інформація охопить усі питання, які можуть виникнути у вас, або все, що може бути важливим для вас. Ви повинні обговорити свій вибір і будь-які ваші занепокоєння з вашою медичною бригадою, використовуючи цю брошуру як посібник. Саму по собі цю брошуру не слід розглядати як пораду. Цю брошуру не можна використовувати для будь-яких комерційних чи бізнес-цілей. Щоб отримати повну інформацію про відмову від відповідальності, натисніть тут:

[www.rcoa.ac.uk/patient-information-translations-ukrainian](http://www.rcoa.ac.uk/patient-information-translations-ukrainian).

Усі переклади надає спільнота перекладачів Translators without Borders. Якість цих перекладів перевіряється, щоб зробити переклади максимально точними, але існує ризик неточностей і неправильного тлумачення деякої інформації.

## Розкажіть нам, що ви думаєте

Ми вітаємо пропозиції щодо покращення цієї брошури.

Якщо у вас є коментарі, які ви хотіли б висловити, будь ласка, надішліть їх електронною поштою: [patientinformation@rcoa.ac.uk](mailto:patientinformation@rcoa.ac.uk)

### **Royal College of Anaesthetists**

Churchill House, 35 Red Lion Square, London WC1R 4SG  
020 7092 1500

**[www.rcoa.ac.uk](http://www.rcoa.ac.uk)**

Четверте видання, жовтень 2024 року

Ця брошура буде переглянута протягом трьох років з дати публікації.

© 2024 Royal College of Anaesthetists and Association of Paediatric Anaesthetists of Great Britain and Ireland

Ця брошура може бути скопійована з метою створення інформаційних матеріалів для пацієнтів. Будь ласка, цитуйте першоджерело. Якщо ви бажаєте використати частину цієї брошури в іншій публікації, необхідно зробити відповідне посилання і видалити логотипи, брендинг та зображення. Для отримання додаткової інформації, будь ласка, зв'яжіться з нами.